

การก้าวข้ามบทบาทจากนักศึกษาพยาบาลสู่การเป็นพยาบาลจบใหม่ Role Transition from Student Nurses to Registered Nurses

เบญญาภา พิภพวัน ปร.ด.* Benyapa Piphatpawan, Ph.D*

Corresponding Authors : Email: noknanok@hotmail.com

Received: 11 Oct 2019, Revised: 22 Oct 2019, Accepted: 25 Nov 2019

บทคัดย่อ

การก้าวข้ามบทบาทจากการเป็นนักศึกษาพยาบาลสู่การเป็นพยาบาลจบใหม่ เป็นช่วงเวลาวิกฤตของการเข้าสู่วิชาชีพพยาบาล การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสบการณ์การปรับตัวและการก้าวข้ามบทบาทจากการเป็นนักศึกษาพยาบาลสู่การเป็นพยาบาลวิชาชีพ ผู้ให้ข้อมูลเป็นพยาบาลจบใหม่ จำนวน 18 คน มีประสบการณ์การทำงานไม่เกิน 2 ปี ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้ระยะเวลา 45-60 นาที และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่าประสบการณ์การก้าวข้ามบทบาทจากการเป็นนักศึกษาพยาบาลสู่การเป็นพยาบาลวิชาชีพมี 3 ประเด็นหลัก คือ 1) การอยู่รอด เป็นประสบการณ์ที่พยาบาลจบใหม่ต้องเผชิญกับความเครียดและภาวะกดดันในการทำงานเนื่องจากการขาดประสบการณ์การทำงาน 2) การอยู่ร่วม เป็นช่วงที่พยาบาลจบใหม่มีความสามารถบริหารจัดการทั้งในเรื่องงานและเวลาดีขึ้นลดการแสวงหาความช่วยเหลือและพัฒนาการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี และ 3) การอยู่อย่างมีคุณค่าเป็นระยะที่ได้รับการยอมรับจากทีม มีความเติบโตในอาชีพ และมีความภาคภูมิใจในการเป็นพยาบาล

จากผลการวิจัย ผู้บริหารควรกำหนดกลยุทธ์ในการช่วยเหลือพยาบาลจบใหม่เกี่ยวกับเรื่องการเพิ่มประสบการณ์ทำงาน การฝึกการบริหารงาน และบริหารเวลาให้พยาบาลจบใหม่ รวมถึงการมีพี่เลี้ยงคอยสนับสนุนเพื่อให้พยาบาลจบใหม่สามารถก้าวข้ามบทบาทสู่การเป็นพยาบาลที่ดีในอนาคตต่อไป

คำสำคัญ: การก้าวข้ามบทบาท นักศึกษาพยาบาล บทบาทพยาบาลวิชาชีพ

* พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์

* Senior professional level nurse, Boromarajonani College of Nursing Sawanpracharak Nakhonsawan

Abstract

Role transition from student nurses to registered nurses is considered a crisis period for new nurses. This descriptive qualitative research aimed to illustrate new nurses' experiences of role transition from student nurses to novice nurses. Informants were 18 new nurses who had work experiences less than 2 years and worked in central and general hospitals. Those were selected by a purposive sampling. Data were collected using an in-depth interview lasting 45-60 minutes, and were analyzed using a thematic analysis. The findings illustrated three categories including; 1) survival stage which new nurses faced to work pressure and stress and considerably adapted themselves to survive in work life; 2) co-operation stage which new nurses adapted themselves to collaboratively work and decrease to seek helps from others as well as developed their work skills, and 3) self-worth stage which new nurses improved maturity of role transition and gained acceptance from others and pride in nursing.

According to the findings, nurse administrators should have strategies for helping novice nurses about work experiences, work and time management, including having mentors to support them. To do so, novice nurses will successfully pass through role transition stages, and become good nurses in the future.

Keywords: Role transition, Student nurses, Registered nurses

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พยาบาลจำเป็นต้องมีการปรับตัวอย่างมาก เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสุขในการทำงาน พยาบาลต้องปรับตัวกับการทำงานเป็นเวรที่มีเวลาพักผ่อนและอยู่กับครอบครัวไม่เหมือนอาชีพอื่น ต้องรับผิดชอบภาระงานที่หนัก เนื่องจากการขาดแคลนกำลังคน¹⁻² ต้องมีความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินเมื่อผู้ป่วยมีอาการรุนแรงและต้องตัดสินใจทำงานแข่งกับเวลา ถูกกดดันจากความคาดหวังของผู้ป่วยและญาติ^{1,3}

การก้าวข้ามบทบาทจากนักศึกษาพยาบาลไปสู่การเป็นพยาบาลวิชาชีพเป็นช่วงเวลาที่มีความสำคัญสำหรับพยาบาลจบใหม่ทุกคน เพราะหลังจากสำเร็จการศึกษาต้องเปลี่ยนแปลงจากการเป็นนักศึกษาพยาบาลที่ปฏิบัติงานภายใต้การดูแลจาก

อาจารย์นิเทศไปสู่การเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานโดยอิสระ ไม่มีอาจารย์นิเทศ ซึ่งบางครั้งต้องตัดสินใจบนพื้นฐานประสบการณ์ที่ไม่มากพอ จึงทำให้เกิดความเครียดในการทำงาน¹⁻³ ขณะเดียวกันพยาบาลจบใหม่ยังถูกสังคม และเพื่อนร่วมงานคาดหวังว่าจะสามารถให้การดูแลผู้ป่วยได้อย่างชำนาญสามารถช่วยทำงานได้ทันทีเมื่อสำเร็จการศึกษา¹

อย่างไรก็ตาม พบว่า พยาบาลจบใหม่จำนวนหนึ่งไม่สามารถก้าวข้ามบทบาทจากนักศึกษาพยาบาลไปสู่บทบาทพยาบาลวิชาชีพได้ เกิดความเครียดในการทำงาน ไม่สามารถปรับตัวกับวัฒนธรรมการทำงานขององค์กร จนเป็นเหตุให้พยาบาลจบใหม่ส่วนหนึ่งต้องย้ายงาน ลาออกจากวิชาชีพ³⁻⁴ จากทบทวนรายงานการวิจัยในระบบสาธารณสุขของอังกฤษ พบว่า พยาบาลจบใหม่

ลาออกจากงานในปีแรกของการทำงานทั่วโลกมีอัตรา การลาออกของพยาบาลจบใหม่ ตั้งแต่ร้อยละ 10-28⁵ ส่วนประเทศไทยพยาบาลจบใหม่ลาออก ร้อยละ 50 เนื่องจากการทำงานหนักจากการขาดอัตรากำลังใน การดูแลผู้ป่วย ซึ่งพยาบาล 1 คน ดูแลผู้ป่วย 8 คน แต่ในโรงพยาบาลบางแห่งพยาบาล 1 คน ต้องดูแล ผู้ป่วย 10 คน อีกทั้งการถูกเรียกขึ้นเสริมเวรกรณีอัตรา กำลังขาด ทำให้พยาบาลจบใหม่อ่อนล้า และเลือกที่จะ ย้ายงานหรือลาออกจากโรงพยาบาลรัฐบาล⁶

การศึกษากระบวนการก้าวข้ามบทบาทเป็น สิ่งจำเป็น เนื่องจากทำให้เกิดเข้าใจเกี่ยวกับ กระบวนการปรับตัวของพยาบาลจบใหม่ จะช่วยให้ ผู้บริหารตระหนักถึงช่วงเวลาอันวิกฤติของพยาบาล จบใหม่ และสามารถให้ความช่วยเหลือให้พยาบาลจบ ใหม่มีการปรับตัวที่ดี¹⁻³ ส่งเสริมประสิทธิภาพการ ทำงาน และบรรยากาศในการทำงาน ซึ่งจะช่วยลด อัตราการย้ายงานหรือลาออกของพยาบาลจบใหม่ ได้¹⁻⁴ โดยผู้บริหารต้องตระหนักถึงความขาดแคลน พยาบาล และตั้งใจให้พยาบาลจบใหม่ยังดำรงใน ระบบ^{2,5}

ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์พยาบาลมีความ ตระหนักถึงความสำคัญของการก้าวข้ามบทบาทจาก นักศึกษาพยาบาลสู่บทบาทพยาบาลจบใหม่ให้เข้าใจ กระบวนการปรับตัว เพื่อสร้างแนวทางการเตรียม นักศึกษาพยาบาลก่อนจบหรือทำงานร่วมกันระหว่าง วิทยาลัยพยาบาล และโรงพยาบาลในการสร้าง หลักสูตรเพื่อช่วยให้พยาบาลจบใหม่เกิดการปรับตัว ได้ดี และทำงานอย่างมีความสุข ลดความสูญเสียของ การผลิตกำลังคน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาประสบการณ์การก้าวข้ามบทบาท จากการเป็นนักศึกษาพยาบาลสู่การเป็นพยาบาล วิชาชีพ

วิธีดำเนินการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Descriptive qualitative research) ทำการ สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) พยาบาลจบ ใหม่ที่มีประสบการณ์การทำงานไม่เกิน 2 ปี เพื่อให้ เกิดความเข้าใจความรู้สึกนึกคิด และมุมมองของกลุ่ม ตัวอย่าง⁷ ที่มีต่อความรู้สึกของการก้าวข้ามความ เปลี่ยนแปลงจากบทบาทนักศึกษาสู่บทบาทพยาบาล จบใหม่ ภายใต้สภาพแวดล้อมของโรงพยาบาลชุมชน หรือโรงพยาบาลประจำจังหวัด

ผู้ให้ข้อมูล

เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลมีลักษณะแตกต่างกัน และผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ เชิงลึก และวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน เป็นกระบวนการ ต่อเนื่องจนกระทั่งข้อมูลอิ่มตัว ซึ่ง อารีย์วรรณ อ่วมตานี⁷ กล่าวว่า หากผู้ให้ข้อมูลมีลักษณะแตกต่าง กันใช้กลุ่มตัวอย่างประมาณ 12-20 คน ดังนั้น ผู้วิจัย ใช้ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 18 ราย โดยทำการคัดเลือกแบบ เฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) มีเกณฑ์ในการ คัดเลือก คือ

1. เป็นพยาบาลวิชาชีพสำเร็จการศึกษาจาก วิทยาลัยพยาบาล สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์ มี ประสบการณ์การทำงานไม่เกิน 2 ปี เนื่องจากผู้ให้ ข้อมูลผ่านประสบการณ์การก้าวข้ามบทบาทจากการ เป็นนักศึกษาพยาบาลสู่การเป็นพยาบาลวิชาชีพได้ไม่ นาน และสามารถสะท้อนคิดหรือให้ข้อมูลที่เป็น ประสบการณ์นั้นได้⁷
2. ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลจังหวัดหรือ โรงพยาบาลชุมชน
3. ยินดีให้ข้อมูล

เครื่องมือวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย

1. ตัวผู้วิจัย ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เก็บ รวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง มีการเตรียมพร้อมเกี่ยวกับ ความรู้ด้านระเบียบวิธีวิจัย ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยน

บทบาทของพยาบาลจบใหม่ รวมถึงมีประสบการณ์ในการทำวิจัยเชิงคุณภาพ

2. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structure interview) เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์มีคำถามหลัก คือ 1) ท่านรู้สึกหรือคิดอย่างไรต่อการก้าวข้ามบทบาทจากนักศึกษาพยาบาลสู่บทบาทพยาบาลวิชาชีพ 2) ท่านมีประสบการณ์อย่างไรในการก้าวข้ามบทบาทจากนักศึกษาพยาบาลสู่บทบาทพยาบาลวิชาชีพ

3. เครื่องบันทึกเสียง

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลวิจัยในโรงพยาบาลชุมชน 3 แห่ง และโรงพยาบาลจังหวัดจำนวน 3 แห่ง

2. ประสานงานกับฝ่ายการพยาบาลและหัวหน้าแผนกในการขอสัมภาษณ์พยาบาลจบใหม่ที่มีประสบการณ์การทำงานไม่เกิน 2 ปี เมื่อได้รายชื่อแล้วผู้วิจัยทำการนัดหมายขอพบพยาบาลจบใหม่แต่ละแห่ง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัยและขอความสมัครใจในการที่จะให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ จนครบตามจำนวนที่ต้องการ จำนวน 18 ราย โดยแต่ละแห่งได้ผู้สมัครใจให้ข้อมูลเชิงลึกแต่ละแห่ง 3 คน

3. ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลตามวันเวลาเวลาที่นัดหมาย ใช้เวลาประมาณ 45-60 นาทีต่อครั้ง สัมภาษณ์คนละ 2-3 ครั้ง สถานที่สัมภาษณ์ คือ ห้องประชุมของแผนกหรือห้องประชุมโรงพยาบาล

4. เมื่อได้ข้อมูลครบแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ออกถอดเทปของแต่ละแห่ง และทบทวนกับผู้ให้ข้อมูลว่าถูกต้องหรือไม่

5. เตรียมข้อมูลทั้งหมด และทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูล

งานวิจัยนี้ ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนจาก สำนักงานสาธารณสุข

จังหวัดนครสวรรค์ เลขที่ NSWPHOEC-004/59 นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ให้ข้อมูลเรื่องการพิทักษ์สิทธิแก่ผู้ให้ข้อมูลถึงโครงการวิจัย และสอบถามความสมัครใจของผู้ให้ข้อมูลก่อนการสัมภาษณ์ สามารถยกเลิกโดยไม่จำเป็นต้องแจ้งเหตุผล และข้อมูลที่ได้จะเก็บเป็นความลับไม่เปิดเผยข้อมูลที่จะสามารถระบุถึงตัวผู้ให้ข้อมูล พร้อมทั้งขออนุญาตบันทึกเสียงการสนทนา และให้ผู้เข้าร่วมวิจัยลงนามในใบยินยอมร่วมการวิจัย (Informed consent form) ก่อนการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้กำหนดแบ่งขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การเตรียมข้อมูล ผู้วิจัยทำการถอดเทปสัมภาษณ์แบบคำต่อคำ (Verbatim transcript) จากนั้นตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของบทสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลแต่ละรายและบันทึกเป็นไฟล์เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (.docx)

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากบทสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์ประเด็นร่วม (Thematic analysis) ตามแนวทางของ Bruan & Clarke⁹ โดยเริ่มจาก 1) ผู้วิจัยอ่านบทสัมภาษณ์หลายๆ รอบเพื่อทำความเข้าใจภาพรวมข้อมูล 2) การทำให้เกิดข้อมูลเบื้องต้น (Coding) 3) ทำการแบ่งข้อมูลเป็นหน่วยย่อย ๆ (Sub-theme) สะท้อนประเด็นประสบการณ์ของก้าวข้ามบทบาทจากนักศึกษาพยาบาลสู่บทบาทพยาบาลจบใหม่ 4) ตรวจสอบซ้ำแก่นสาระ และ 5) การระบุและตั้งชื่อแก่นสาระ (theme) จากนั้นดำเนินการจัดกลุ่มเชื่อมโยงรหัสข้อมูลที่มีความหมายร่วมกันอธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษา พร้อมทั้งนำเสนอตัวอย่างการให้คำสัมภาษณ์มาเป็นข้อมูลสนับสนุนประเด็นนั้น ๆ

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล (Trustworthiness)⁹ ดังนี้

1. ความน่าเชื่อถือ (Credibility) ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่ได้จากการถอดเทปคำสัมภาษณ์ กลับไปให้ผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนทำการตรวจสอบ (Member checking) ซึ่งไม่มีการแก้ไขใด ๆ จากผู้ให้ข้อมูล และนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลให้ผู้เชี่ยวชาญ (Peer debriefing) ตรวจสอบจำนวน 3 คน โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญต้องมีความรู้ในการวิจัยเชิงคุณภาพและเข้าใจการเปลี่ยนแปลงบทบาทจากนักศึกษาพยาบาลสู่บทบาทพยาบาลวิชาชีพ ผลการตรวจสอบไม่มีการแก้ไขประเด็นที่ผู้วิจัยวิเคราะห์

2. ความสามารถในการถ่ายโอน (Transferability) ผู้วิจัยเสนอข้อมูลที่มีความละเอียดครอบคลุมและครบถ้วนที่สุด สามารถถ่ายทอดเรื่องราวและประสบการณ์ได้อย่างลุ่มลึก เพื่อให้ผู้ใช้ผลวิจัยสามารถนำไปเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของตนเอง และประยุกต์ในบริบทที่มีความคล้ายคลึงกัน

3. ความสามารถในการพึ่งพา (Dependability) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเชื่อมโยงข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต การจดบันทึกภาคสนามเข้าด้วยกัน

4. ความสามารถในการยืนยัน (Conformability) โดยมีการเก็บรวบรวมอย่างเป็นระบบ และสามารถตรวจสอบได้ (Audit trail) ทั้งการตรวจสอบจากข้อมูลดิบ และการตรวจสอบการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด จำนวน 18 คน เป็นเพศหญิง 16 ราย เพศชาย 2 ราย มีอายุระหว่าง 22-25 ปี มีสถานภาพสมรสได้ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน 1 ปี จำนวน 12 ราย และประสบการณ์ 2 ปี จำนวน 6 ราย โดยปฏิบัติงานในแผนกผู้ป่วยฉุกเฉิน เด็ก อายุรกรรม ศัลยกรรม และแผนกผู้ป่วยรวม (เด็ก และผู้ใหญ่)

2. ประสบการณ์การก้าวข้ามบทบาทจากการเป็นนักศึกษาพยาบาลสู่การเป็นพยาบาลวิชาชีพ พบ

ว่า การก้าวข้ามบทบาทมีความหลากหลาย ขึ้นกับบุคลิกภาพเดิมของผู้ให้ข้อมูลสภาพแวดล้อม และประสบการณ์ในการทำงานของแต่ละบุคคล โดยพบประเด็นของการก้าวข้ามบทบาทจากนักศึกษาพยาบาลสู่บทบาทพยาบาลวิชาชีพแบ่งออกเป็น 3 ประเด็นหลัก 7 ประเด็นรอง ดังนี้

1. การอยู่รอด

มุมมองแนวคิด และประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูล สะท้อนว่า เป็นช่วงแรกของการเปลี่ยนบทบาทจากนักศึกษาพยาบาลมาเป็นพยาบาลวิชาชีพ จากเคยรู้สึกปลอดภัยภายใต้การดูแลของอาจารย์ และการได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนๆ เปลี่ยนเป็นรู้สึกไม่ปลอดภัย เพราะไม่มั่นใจในความสามารถ เมื่อต้องทำงานด้วยตนเอง ดังนั้นพยาบาลจบใหม่ จึงทำทุกวิถีทางที่จะทำให้ตนสามารถทำงานในบทบาทพยาบาลวิชาชีพ และปรับตัวกับการทำงานให้ได้ ซึ่งในระยนี้ ผู้ให้ข้อมูลต้องประสบกับการเปลี่ยนแปลงดังนี้

1.1 ความเครียดและการปรับตัว ผู้ให้

ข้อมูลกล่าวว่าประสบการณ์ช่วง 3-4 เดือนแรก หลังสำเร็จการศึกษารู้สึกเครียด เพราะรู้สึกว่าตนยังมีความสามารถไม่เพียงพอ และเกรงจะเข้ากับพี่ไม่ได้ กลัวการทำงานผิดพลาด และเกิดอันตรายกับผู้ป่วย เครียดกับการถูกนำข้อผิดพลาดไปเล่าหรือกระจายต่อ โดยเฉพาะในโรงพยาบาลชุมชน การทำอะไรผิดพลาดจะรู้ทั่วถึงอย่างรวดเร็ว ทำให้พยาบาลจบใหม่เครียดมาก นอกจากนี้ พยาบาลจบใหม่ยังถูกพยาบาลรุ่นพี่ตำหนิต่อหน้าผู้ป่วยและญาติ ทำให้สูญเสียความมั่นใจและอับอาย ดังนั้นจึงต้องปรับตัวโดยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันหลังลงเวร และทบทวนความรู้เพิ่มขึ้น

“พอจบมาทำงานปั๊บ เราต้องไปทำกับคนไข้ งานเราต้องรับผิดชอบเอง เรามาทำงานแรกๆ ยังทำไม่ได้ก็ต้องถาม พี่บางคนเราถามเขาก็บอกสอนเรา แต่บางคนก็ซ้ำเติมดูถูกเวลาเราพลาด บางคนจะเก็บสิ่งที่เราทำผิดแล้วนำไปพูดต่อ ทำให้คนรู้กันทั้งโรงพยาบาล ทำให้เราเครียด” (IDa2)

“สิ่งที่เครียดบางครั้งไม่ใช่แค่งานต้อง

ปรับตัวกับสังคมและคนที่ทำงาน คนที่ทำงานมีนิสัยแตกต่างกัน บางคนก็ดี บางคนก็ทำให้เราเครียด เช่น พี่บางคนดูต่อหน้าผู้ป่วยเลยคะ ว่าจบมาได้อย่างไร งานแค่นี้ทำไมไม่ถูก” (IDa1)

“พยาบาลรุ่นพี่บางคนจะดูเราทำงาน และสอนเราให้ทำงานเป็น แต่บางคนไม่ให้เราทำ หรือตำหนิเราต่อหน้าคนไข้คะ” (IDa2)

1.2 การสร้างสัมพันธภาพที่ดี ในมิติของสัมพันธภาพเปรียบเสมือนการเข้าบ้านคนอื่น การเปลี่ยนจากวิทยาลัยพยาบาลสู่โรงพยาบาล ในบทบาทใหม่ ผู้ให้ข้อมูลสะท้อนความรู้สึกว่าต้องเรียนรู้ และสังเกตความแตกต่างของพยาบาลรุ่นพี่แต่ละคนในทีม ทั้งนี้สั้ย รูปแบบการทำงาน ต้องสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ทั้งนี้เพื่อให้สามารถเป็นส่วนหนึ่งของทีมให้ได้ เนื่องจากยังมีทักษะพยาบาลบางอย่างที่ยังไม่คล่อง จึงต้องมีสัมพันธภาพที่ดีโดยการมีสัมมาคารวะ การอาสาช่วยงานเพื่อให้พยาบาลรุ่นพี่เอ็นดู และสอนงานให้ และยอมรับเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร

“เราต้องปรับตัวกับบุคลิกภาพของเพื่อนร่วมงาน ต้องรู้ว่าถ้าคนนี้ต้องประมาณไหน ต้องเรียนรู้ใจคน เรียนรู้เพื่อนร่วมงาน ต้องปรับตัวกับคนเยอะมาก เราต้องพยายามเรียนรู้นิสัยใจคอ และวิธีการปฏิบัติงานของพี่ที่แต่ละคน” (IDa3)

“เราต้องปรับตัวกับสิ่งแวดล้อมใหม่ ทั้งเรื่องงาน ผู้ป่วย แต่หลักใหญ่ ๆ คือ เพื่อนร่วมงาน เพราะเราจะเจอกับเพื่อนร่วมงานที่มีสไตล์ที่แตกต่างกัน แต่หัวหน้าดีก็จะประมุขนิเทศลักษณะงาน และบุคลิกภาพของพี่แต่ละคน เราต้องเรียนรู้วิธีการที่จะทำงานร่วมกับพี่ ๆ” (IDb3)

1.3 การหาที่พึ่งพิง ผู้ให้ข้อมูลกล่าวถึงประสบการณ์ในการทำงานต้องอาศัยการทำงานเป็นทีม โดยเฉพาะทักษะการบริหารงานเป็นเรื่องยาก เนื่องจากขณะเป็นนักศึกษาเคยดูแลผู้ป่วย 1-2 คน แต่เมื่อมาทำงานในบทบาทพยาบาลต้องดูแลผู้ป่วย 10-12 คน จึงเป็นเหตุให้ล้าดบังงานไม่ถูก และทำงานไม่ทันเวลา อีกทั้งการทำหน้าที่ In-charge ต้องรู้อาการและการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วย รวมทั้งการ

รักษาทั้งหมด ดังนั้นจึงต้องหาพยาบาลรุ่นพี่ที่สามารถช่วยให้คำปรึกษาและแนะนำได้ ทั้งนี้การมีพยาบาลรุ่นพี่ดีไม่เพียงแต่ช่วยสอนงาน ให้กำลังใจ

“พอจบมาหนูทำงานที่ ICU เวลาที่มีวิกฤติในผู้ป่วยหนัก หนูไม่รู้จะลำดับความสำคัญ หรือจะเริ่มทำอะไรก่อน ขณะที่เราไม่รู้ว่าทำอะไรให้กับผู้ป่วย เราต้องให้รุ่นพี่ช่วยสอนก่อนคะ” (IDe6)

“วันหนึ่งหนูเพิ่งเริ่มฝึกเป็น In-charge ยังส่วงเวรได้ไม่คล่อง ยังจับต้นชนปลายไม่ถูก ทำให้การส่วงเวรติดขัด พี่ที่มารับเวรคนหนึ่งพูดเสียงดังว่า “ถ้าส่วงเวรไม่ได้ก็ไม่รับเวร” หนูเสียใจ ขาดความมั่นใจ เครียดมาก พยาบาลรุ่นพี่ที่สนิทกันมาลอบบอกว่า และให้กำลังใจ และช่วยสอนหนูให้คล่องขึ้น” (IDb3)

“การเป็น In-charge สำคัญมาก ๆ ต้องฝึกเยอะ ๆ โดยเฉพาะการส่วงเวร บางคนประวัติการรักษายะเยอะมากไม่รู้ว่าต้องพูดแค่ไหน ปัญหาใดแก้ไปแล้วบ้าง หนูกังวลต้องลองซ้อมการส่วงเวรกับพี่เลี้ยง พี่ก็ช่วยดูให้ สอนให้คะ” (IDb1)

2. การอยู่ร่วม ผู้ให้ข้อมูลกล่าวถึงประสบการณ์นี้ว่าเป็นช่วงที่รู้สึกว่ามี ความเครียดลดลง มีการพัฒนาความรู้ความสามารถของตน สามารถทำงานได้คล่องแคล่ว มีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือดำเนินกิจกรรมภายในแผนกที่ตนทำงาน เป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จในทีมงาน รู้เขา รู้เรามากขึ้น สามารถรับมือกับงานและเพื่อนร่วมงานได้ดีขึ้น รวมทั้งพวกเขาสามารถบริหารงานเก่งขึ้น สามารถทำงานได้ทันเวลา

2.1 การเป็นส่วนหนึ่งของทีม ผู้ให้ข้อมูลรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของทีม โดยเกิดความรู้สึกมีการทำงานไปในทางเดียวกัน มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างเพื่อนร่วมงานและพยาบาลรุ่นพี่ดีขึ้น อีกทั้งได้รับการปกป้องและสนับสนุนจากหัวหน้าแผนก หัวหน้าแผนกช่วยแก้ไขความเข้าใจผิดหรือมีปัญหา ระหว่างแผนก นอกจากนี้ยังได้รับการยอมรับให้เป็นตัวแทนของแผนกในการดำเนินกิจกรรมในโรงพยาบาล

“หนูรู้ว่าพี่ ๆ รักหนู ในงานก็หาสัพพ

หนูเป็นตัวแทนแผนกไปแข่ง และเป็น Cheer leader พี่หัวหน้าเชียร์พวกหนูเต็มทีหนูรู้สึกดีเวลาที่มีปัญหา แล้วพี่หัวหน้าจะไม่ดุ แต่จะถามเราว่าเกิดอะไรขึ้น และพี่จะไปคุยกับแผนกที่เป็นปัญหาให้ค่ะ” (IDb3)

“หากงานผมเสร็จ ผมก็จะไปช่วยคนอื่น เช่น ช่วย Round ช่วยฉีดยา การแลกรูเวอร์ หรือขึ้นเวรเสริม ผมช่วยหมด” (IDe10)

2.2 การบริหารจัดการงานได้ดี ผู้ให้ข้อมูลเล่าถึงประสบการณ์ในการบริหารงาน และบริหารเวลาได้ดี สามารถทำงานได้อิสระ มีการประยุกต์วิธีการทำงานของพยาบาลรุ่นพี่มาปรับใช้กับการทำงานของตน ทำให้สามารถทำงานได้รวดเร็วขึ้น มีความมั่นใจในการทำงานเพิ่มขึ้น อีกทั้งเมื่อได้ทำงานคลุกคลีในแผนก และเรียนรู้ในงานทุกวัน ส่งผลให้เพิ่มความเชี่ยวชาญในแผนกของตน สามารถทำงานเป็นมืออาชีพเพิ่มขึ้น

“เดิมผมทำตามที่เราเรียน เช่น ตาม Round แพทย์จากนั้นรับคำสั่ง แล้วทำ Treatment จากนั้นมาบันทึกใน Nurse’s note แต่ผมเห็นพี่ทำงานหลายอย่างพร้อมกัน คือ ขณะที่พี่ Drip ยา พี่ซักถามอาการและเขียน Nurse’s note ไปพร้อม ๆ กันผมนำเทคนิคนี้มาใช้ ทำให้ผมทำงานทันเวลาครับ” (IDe10)

“แรก ๆ ในการประเมินคนไข้พวกกรกเกาะต่ำ หนูต้องดูคู่มือการทำงานที่พี่แปะไว้ เพราะไม่รู้ว่าจะต้องดูอะไรบ้าง ตอนนั้นถ้ามีคนไข้กรกเกาะต่ำมา หนูรู้ทำโดยอัตโนมัติเลยคะว่าต้องเจาะเลือดเปิดเส้นให้อีกคนรายงานแพทย์” (IDd3)

3. การอยู่อย่างมีคุณค่า ผู้ให้ข้อมูลกล่าวถึงประสบการณ์ที่ว่า รู้สึกมีความมั่นคงในงานจากการมีรายได้ และมีการพัฒนาความเชี่ยวชาญในงานมีความภาคภูมิใจกับความรู้ความสามารถที่เพิ่มขึ้นในวิชาชีพ และการได้รับการยอมรับจากทีมงาน อีกทั้งมีความก้าวหน้าในหน้าที่ ได้รับการสนับสนุนในการศึกษาเฉพาะทาง มีการเติบโตภายใน ดังนั้นจึงรู้สึกมีคุณค่าเป็นที่พึ่งได้ของคนอื่น และครอบครัว

3.1 ภาคภูมิใจในอาชีพ การที่ได้ผ่านการ

หล่อหลอมในวิชาชีพ จากการศึกษาร่วมกับการหล่อหลอมจากสังคมการทำงานมาระดับหนึ่ง ร่วมกับการแก้ปัญหาในการทำงานทำให้มองงานเป็นความท้าทาย มีเป้าหมายในการทำงานและพัฒนางานให้ดีขึ้น รู้สึกสนุกกับการทำงาน และมีความรู้สึกดีที่ได้ทำประโยชน์แก่ผู้อื่น รวมถึงเกิดความภาคภูมิใจในอาชีพพยาบาล

“ผมเรียนรู้ความเก่ง ความชำนาญจากพี่ ๆ ทุกคน บางคนเก่งเรื่องโรคหัวใจ โรคหลอดเลือดสมอง ของผมหัวหน้าสนับสนุนให้เด่นเรื่อง EMS ผมได้อบรมเฉพาะทาง ผมรู้สึกสนุกกับโจทย์ใหม่ ๆ ทุกวัน” (IDd2)

“ตอนที่คนไข้ครรภ์เป็นพิษคลอดเสร็จแล้ว เขามาไหว้ขอบคุณ คำขอบคุณที่ได้รับ ทำให้หนูภูมิใจกับความรู้และคุณค่าของวิชาชีพมาก” (IDd3)

3.2 เป็นที่พึ่งของครอบครัว ถึงแม้ว่างานพยาบาลเป็นงานที่เครียด และยาก แต่ค่าตอบแทนจากการทำงาน และการอยู่เวรนอกเวลา ทำให้สามารถมีรายได้ค่อนข้างดี บางรายสามารถมีรายได้เกือบ 40,000 บาทต่อเดือน บางรายส่งเงินให้ครอบครัวซื้อที่ดิน หรือสร้างบ้านให้กับพ่อแม่ ทำให้รู้สึกได้ตอบแทนบุญคุณของพ่อแม่

“หนูได้เงินเดือน เงินโอทีมาหนูเก็บไว้สร้างบ้านให้แม่ ตอนนี้นู๋มีบ้านใหม่คะ” (IDf3)

“หนูไม่เที่ยว ไม่แต่งตัวคะ ที่นี้ค่าโอทีเยอะ หนูได้เงินมาก็ซื้อที่ให้พ่อแม่หนูภูมิใจมากที่ช่วยเหลือพ่อแม่ได้ เวลาหนูหมดแรงนึกถึงพ่อแม่ก็มีแรงขึ้นมาคะ” (IDe3)

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษผลการศึกษา 3 ประเด็นหลัก คือ อยู่รอด อยู่ร่วม และอยู่อย่างมีคุณค่าและมีประเด็นรอง 7 ประเด็น คือ ความเครียดและการปรับตัว การสร้างสัมพันธภาพ การหาที่พึ่งพิง การเป็นส่วนหนึ่งของทีม การบริหารจัดการงานได้ดี ความภาคภูมิใจในอาชีพ และการเป็นที่พึ่งของครอบครัว สามารถอภิปรายได้ดังนี้

ในระยะอยู่รอด ถือเป็นระยะแรกของการก้าวข้ามบทบาท พยาบาลจบใหม่ต้องเผชิญกับความเครียดและการปรับตัว เนื่องจากรู้สึกว่าคุณมีความสามารถหรือทักษะในการทำงานไม่เพียงพอ และเกรงจะเข้ากับทีมไม่ได้ กลัวการทำงานผิดพลาด สอดคล้องกับการศึกษาของ Wong และคณะ¹ พบว่าพยาบาลจบใหม่รู้สึกว่าคุณมีความสามารถไม่เพียงพอต่อการจัดการกับภาระงานในบทบาทใหม่ และต้องทำหน้าที่อื่น ๆ ในเวลาเดียวกัน ทั้งการบันทึกทางการแพทย์ รวมถึงการอธิบาย และตอบคำถามผู้ป่วย นอกจากนี้ พยาบาลจบใหม่มักถูกดูหมิ่น ถูกตำหนิต่อหน้าผู้อื่น และมักถูกการนิทา เมื่อทำงานผิดพลาด^{1,3} หากมีความเครียดมาก และปรับตัวไม่ได้ จะส่งผลให้เกิดความรู้สึกว่าคุณมีความสามารถไม่เพียงพอ¹⁻³ เป็นเหตุให้พยาบาลจบใหม่ลาออกหรือย้ายออกจากงาน^{1,3,4} อาจเป็นไปได้ว่า ในระยะแรกของการเปลี่ยนบทบาทจากนักศึกษาเป็นพยาบาลจบใหม่ สิ่งที่ทำให้พยาบาลจบใหม่ต้องเผชิญมากที่สุด คือ การปรับตัวในการทำงาน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวก่อให้เกิดความเครียด ถ้าบุคคลนั้นสามารถก้าวข้ามการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ ส่งผลให้เป็นเกิดความสุขในการทำงาน ในทางตรงกันข้าม ถ้าบุคคลนั้นไม่สามารถก้าวข้ามการเปลี่ยนแปลงนั้นได้ บุคคลนั้นจะขาดความสุขในการทำงาน จนนำไปสู่การลาออกจากการงานในที่สุด

ซึ่งในระยะของการอยู่รอดนี้ การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนร่วมงานเป็นสิ่งสำคัญสำหรับพยาบาลจบใหม่ ผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่า การสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงานช่วยให้การปรับตัวและความเครียดในงานลดลง สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมาในการก้าวข้ามบทบาทนั้น การสร้างสัมพันธภาพจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับพยาบาลจบใหม่ ต้องสร้างสัมพันธภาพกับพยาบาลรุ่นพี่คนอื่น ๆ ทั้งนี้ เพราะเป็นผู้มาใหม่ การจะได้รับการเข้าร่วมทีมได้ ต้องมีการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับบุคลากรในแผนกการมีสัมพันธภาพที่ดีไม่เพียงช่วยให้งานสำเร็จ แต่ยังช่วยให้เกิดการสอนงาน

การสนับสนุนช่วยเหลือ รวมทั้งสร้างความมั่นใจในการทำงาน และปล้ำใจให้กับพยาบาลจบใหม่^{1-2,4} Hoeve และคณะ² อธิบายว่า การให้ข้อมูลป้อนกลับเรื่องการทำงาน และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นช่วยให้พยาบาลจบใหม่มีสัมพันธภาพที่ดีกับทีมและส่งเสริมความสามารถทางวิชาชีพเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการสร้างสัมพันธภาพที่ดีช่วยให้ผู้ให้ข้อมูลเกิดความเข้าใจเพื่อนร่วมงาน เรียนรู้งาน มีการแลกเปลี่ยนความรู้จากเพื่อนร่วมงานทำให้มีความรู้ความสามารถดีขึ้น จึงทำให้ความเครียดในงานลดลง ในทางตรงข้ามหากขาดสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนร่วมงานจะทำให้การเรียนรู้งานน้อย ทำให้เกิดความรู้สึกเครียดและกดดันในการทำงาน

การหาที่พึ่งพิงเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่ถูกกล่าวถึงในระยะอยู่รอด ผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลต้องการคนที่คอยให้คำปรึกษา เพราะงานในบทบาทพยาบาลวิชาชีพบางงาน พยาบาลจบใหม่ยังไม่เคยมีประสบการณ์ เช่น บทบาทของการส่งเวร การรายงานอาการเปลี่ยนแปลงให้กับแพทย์ ดังนั้น พยาบาลจบใหม่ต้องหาผู้ที่ไว้วางใจได้ ให้สอนงาน และอยู่เคียงข้างเชื่อมั่นในความสามารถของพยาบาลจบใหม่ การมีคำแนะนำทำให้พยาบาลจบใหม่มีความมั่นใจในตนเอง และเพิ่มความมั่นใจความสามารถของตนเพิ่มขึ้น^{1-2,4} เช่นเดียวกับ Maria, Staley & Lai Mei¹ สนับสนุนว่า การมีพยาบาลรุ่นพี่ที่คอยให้กำลังใจและช่วยสอนงาน เป็นการช่วยป้องกันไม่ให้เกิดความผิดพลาดในงาน และเป็นปัจจัยสำคัญของการในการช่วยการเปลี่ยนผ่านบทบาทได้ดี การที่ผู้ให้ข้อมูลต้องแสวงหาความช่วยเหลือ เพราะถูกคาดหวังว่าสามารถทำงานได้ทันที เมื่อสำเร็จการศึกษาอาจเป็นเพราะการขาดอัตรากำลังคนของบุคลากรในภาครัฐ ดังนั้น หน่วยงานคาดหวังให้พยาบาลจบใหม่สามารถทำงานทดแทนอัตราที่กำลังขาดไป การจะทำงานในบทบาทที่ต้องรับผิดชอบมากขึ้นได้ ผู้ให้ข้อมูลจึงต้องมีการให้คำปรึกษา และให้กำลังใจยามท้อ

ประสบการณ์การก้าวข้ามบทบาทในระยะต่อ

มาคือ “การอยู่ร่วม” ผลการศึกษา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสะท้อนถึงประเด็นนี้ว่า เมื่อช่วงเวลาของการปรับตัวผ่านไป พวกเขาได้รับการยอมรับเป็นส่วนหนึ่งของทีม ทำให้มีความมั่นใจในความรู้ความสามารถของตนเองเพิ่มขึ้น สามารถจัดการงานที่ย่งยากให้สำเร็จได้ด้วยตนเอง ทำนองเดียวกับการศึกษาของ Wong และคณะ¹ และ Hoeve และคณะ² ที่พบว่า หากพยาบาลจบใหม่สามารถปรับตัวได้ พยาบาลจบใหม่จะมีความรู้สึกถึงการพัฒนาความสามารถทางอาชีพเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ Ishihara และคณะ⁴ พบว่า การได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน และการสามารถทำงานเป็นทีม ซึ่งช่วยทำให้พยาบาลจบใหม่รู้สึกซึ่งกับงาน มีการเรียนรู้ และเพิ่มความมั่นใจในการทำงาน มีความชำนาญเพิ่มขึ้น นอกจากนี้อาจเพราะผู้ให้ข้อมูลในโรงพยาบาลชุมชนจะถูกบรรจุให้อยู่ในแผนกแรกทำงาน ทำให้เรียนรู้ลักษณะงาน สังคมสิ่งแวดล้อมของแผนกทุกวัน ทำให้เพิ่มความคล่องแคล่วในการทำงาน และทำงานเข้ากับทีมได้เพิ่มขึ้น อีกทั้ง การทำงานที่ต้องทำงานเสริมเวรทำให้ผู้ให้ข้อมูลใช้ชีวิตวนเวียนในการทำงาน จึงสนิทสนมกับทีมงานดังครอบครัว จึงทำให้เกิดรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของทีม¹⁻²

ในการอยู่ร่วมนั้น นอกจากการเป็นส่วนหนึ่งของทีมแล้ว ยังต้องมีการบริหารจัดการงาน โดยผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีการบริหารจัดการงานและเวลาได้ดี ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะมีการเติบโตในการทำงานกล่าวคือ เมื่อมีความรู้ความชำนาญเพิ่มขึ้นส่งผลให้การบริหารจัดการกับงาน และเวลาดีขึ้น^{2,4} คล้ายคลึงกับ Hoeve และคณะ² พบว่า เมื่อพยาบาลจบใหม่มีการรับรู้ความสามารถในตนเองเพิ่มขึ้นจะสามารถบริหารจัดการงานที่ย่งยากได้ ทำให้สนุกกับการทำงานมากขึ้น พยาบาลจบใหม่สามารถจัดการกับความยุ่งยากที่พบในงานได้อย่างสงบ และรู้ว่าตนเองเหมาะสมที่ทำงานในแผนกนั้น การที่พยาบาลจบใหม่ทำงานอยู่ในแผนกเดิมเรียนรู้งาน และพัฒนาตนเองจนมีความชำนาญในทักษะต่าง ๆ คล่องแคล่วเพิ่มขึ้นจึงสามารถบริหารงาน และเวลาได้ดีขึ้น นอกจากนี้ การเรียนรู้จากการแก้ปัญหาที่พบ ทำให้มีการปรับปรุง

แบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และรู้สึกมั่นใจในความสามารถจึงสามารถจัดการกับปัญหาต่างๆ ได้ดี

ระยะสุดท้ายของการก้าวข้ามบทบาท คือ การอยู่อย่างมีคุณค่า ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลเกิดความภาคภูมิใจในอาชีพจากมีรายได้ที่มั่นคง และการได้ช่วยเหลือผู้อื่น ประสบการณ์ช่วงนี้ผู้ให้ข้อมูลได้พัฒนาความสามารถจนมองงานเป็นเรื่องท้าทาย และสนุกกับการใช้ความรู้ความสามารถในการดูแลผู้ป่วย รู้สึกได้ช่วยเหลือให้ผู้อื่นบรรเทาจากความทุกข์ เช่นเดียวกับการศึกษาของ Meng และคณะ¹² พบว่า การที่พยาบาลจบใหม่สามารถช่วยเหลือผู้ป่วยได้ ทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ ทำให้พวกเขารู้สึกภูมิใจคล้ายคลึงกับการศึกษาของ Hoeve และคณะ² พบว่า การที่ผู้ป่วยขอบคุณพยาบาลในการที่ได้รับการดูแลที่ดี ทำให้พยาบาลจบใหม่รู้สึกดี และมีความรู้สึกผูกพันกับอาชีพรู้สึกที่อาชีพพยาบาลเป็นอาชีพที่มีเกียรติ และมีความสุขที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น^{1,3} ทั้งนี้ การหล่อหลอมให้นักศึกษาพยาบาลเป็นพยาบาลที่ดี มีความเมตตา ความเสียสละ และเต็มใจให้ความช่วยเหลือผู้ป่วย ร่วมกับวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นเรื่องการเต็มใจให้บริการ ดังนั้น จึงทำให้ผู้ให้ข้อมูลให้การดูแลด้วยความเต็มใจ เมื่อได้รับคำชื่นชมหรือคำขอบคุณ จึงเป็นการสร้างพลังใจ รับรู้ถึงคุณค่าของวิชาชีพ และภูมิใจในวิชาชีพ

การเป็นที่พึ่งได้ของครอบครัว ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลรู้สึกเป็นที่พึ่งของครอบครัวเกิดจากการที่ผู้ให้ข้อมูลมีรายได้ด้วยตนเอง และสามารถช่วยเกื้อหนุนครอบครัว โดยส่งเงินให้พ่อแม่สร้างบ้านใหม่หรือซื้อที่ดิน จึงเกิดความภาคภูมิใจในตนเองเป็นการเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้รับมาเป็นบทบาทของผู้ให้ ก่อให้พวกเขาเกิดความสุขใจที่ได้ตอบแทนบุญคุณของพ่อแม่ สอดคล้องกับการศึกษาของ Atefi, Abdullah & Wong¹³ และการศึกษาของ Khosrojerdi และคณะ¹⁴ พบว่า การที่พยาบาลจบใหม่มีรายได้ที่ดีทำให้พึงพอใจในงาน เพราะการมีรายได้ดี หมายถึง การช่วยให้มีชีวิตที่ดี สะดวกสบายขึ้น

มีความสุขมากขึ้น¹³⁻¹⁴ อาจเป็นเพราะผู้ให้ข้อมูลมีรายได้ค่อนข้างสูงจากขึ้นเวรนอกเวลาหรือขึ้นเสริมเวร จึงรู้สึกมีความมั่นคงทางการเงิน สามารถดูแลครอบครัวโดยส่งรายได้ให้พ่อแม่ให้ปลูกบ้านใหม่เพิ่มความสะดวกสบายให้กับครอบครัว จึงเกิดความรู้สึกเป็นที่พึงของครอบครัว

การก้าวข้ามบทบาทจากนักศึกษาพยาบาลสู่บทบาทพยาบาลจบใหม่เป็นประสบการณ์ในลักษณะ “อยู่รอด อยู่ร่วม และอยู่อย่างมีคุณค่า” โดยเริ่มจากการปรับตัวกับบทบาทใหม่ สิ่งแวดล้อมใหม่ และวัฒนธรรมการทำงานใหม่ เมื่อปรับตัวได้พยาบาลจบใหม่สามารถทำงานได้ดีขึ้น จัดการกับงานได้มีประสิทธิภาพขึ้น และสุดท้ายมีความก้าวหน้า และมีความมั่นคงในงาน และรายได้ทำให้พยาบาลจบใหม่มีความสุข

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 หน่วยงานควรมีการเตรียมพยาบาลพี่เลี้ยงที่พร้อมในการสนับสนุน และสอน เพื่อลดความเครียด และช่วยให้พยาบาลจบใหม่ปรับตัวได้ดียิ่งขึ้น

1.2 สถานศึกษาต้องเตรียมนักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถเพียงพอในการทำงานเน้นการฝึกการบริหารงาน บริหารเวลา และฝึกการบริหารการพยาบาลเพิ่มขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษารูปแบบหรือกระบวนการในการช่วยให้พยาบาลจบใหม่สามารถปรับตัวในช่วงการเปลี่ยนผ่านบทบาทได้ดี

2.2 ศึกษาแบบกระบวนการสร้างความภาคภูมิใจในอาชีพ การสร้างความสุขจากการทำงานให้กับพยาบาล เพื่อเป็นแรงดึงดูดให้พยาบาลยังคงทำงานต่อไป

เอกสารอ้างอิง

1. Wong, J.S.W, et al. Challenges of fresh nursing graduates during their transition period. *Journal of Nursing Education and Practice*, 2018; 8.30.10.5430/jnep.v8n6p30.
2. Ten Hove, Y. et al. “The voice of nurses: novice nurses’ first experiences in a clinical setting: a longitudinal diary study”. *Journal of Clinical Nursing*, 2018; 27(7-8): e1612-e1626.
3. Chachula, K. M., Myrick, F., & Yonge, O. Letting go: How newly graduated registered nurses in Western Canada decide to exit the nursing profession. *Nurse Education Today*, 35(7): 912918. doi:http://dx.doi.org/10.1016/j.nedt.2015.02.024; 2015.
4. Ishihara, I., Ishibashi, Y., Takahashi, K., & Nakashima, M. Effect of organizational factors and work environments on newly graduated nurses’ intention to leave. *Japan Journal of Nursing Science*, 2013; 3: 200-210.
5. Health Education England. Growing Nursing Numbers: Literature review on nurses leaving the NHS. (2014) HEE, London
6. วิจิตร ศรีสุพรรณ และกฤษฎา แสงวดี. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการแก้ปัญหาการขาดแคลนพยาบาลวิชาชีพในประเทศไทย. *วารสารสภาการพยาบาล* 2555; 27(1): 5-12.
7. อารีย์วรรณ อ่วมตานี. การวิจัยเชิงคุณภาพทางการพยาบาล =Qualitative research in nursing. (พิมพ์ครั้งที่ 3).กรุงเทพฯ: คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2559.

8. Braun, V. & Clarke, V. Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 2006, 3, 77-101.
9. Lincoln YS & Guba EG. *Naturalistic inquiry*. USA: Sage Publications Inc; 1985.
10. Maria HSY, Stanley. LK., Lai Mei, W. The transition challenges faced by new graduate nurses in their first year of professional experience. *Journal of Nursing Health Care (JNHC)*, 2018; 5(1).
11. Sönmez, Betül & Yıldırım, Aytolan. Difficulties experienced by newly-graduated nurses in Turkey: A qualitative study of the first six months of employment. *Journal of Nursing Education and Practice*, 2015;6.10.5430/jnep.v6n1p104.
12. Meng R, Luo Y, Liu B, Hu Y, Yu C, et al. The Nurses' Well-Being Index and Factors Influencing This Index among Nurses in Central China: A Cross-Sectional Study. *PLoS ONE* 10: e0144414; 2015.
13. Atefi, N., Abdullah, K. L. and Wong, L. P. Job satisfaction of Malaysian registered nurses: a qualitative study. *Journal of Nursing Critical care*, 2016; 21: 8-17. doi:10.1111/nicc.12100
14. Khosrojerdi, Z., Tagharrobi, Z., Sooki, Z., & Sharifi, K. Predictors of happiness among Iranian nurses. *International journal of nursing sciences*, 2018; 5(3), 281–286. doi:10.1016/j.ijnss.2018.06.008